

ELISABETH GETS HER WAY

Jan Martens/GRIP

Les
Brigittines

In dit gedachte portret brengt Jan Martens hulde aan Elisabeth Chojnacka, Pools klavecimbelspeelster uit de XXe eeuw die met haar ongezien talent een inspiratiebron was voor de grootste componisten zoals Ligeti, Xenakis, Górecki... Ze werkte ook samen met Lucinda Childs.

Met afwisselend dans en interviews met haar dierbaren, beweegt hij zich in een veelheid aan stijlen voort zoals zij al spelend door enkele eeuwen muziekgeschiedenis slalomde. Jan Martens bespeelt zijn lichaam zoals Elisabeth Chojnacka dat deed met de klavecimbel, met "levensvuur" om het met de woorden van Ligeti te zeggen. Al dansend blijft hij dicht bij de partituren en haar kleurrijke persoonlijkheid. Hij leeft zich uit op de quasi mathematisch complexe ritmes die ruimte bieden voor repetitie, minimalisme en trance. Want dat hebben ze gemeen: de vertolking omvormen tot een scheppend gebaar.

22.23

2013
Sweat Baby Sweat
@ Les Brigittines

2014
*The Dog Days
Are Over*
@ Les Brigittines

2016
The Common People
@ B-SWAP/
Les Brigittines &
Beursschouwburg

2019
lostmovements
@ Les Brigittines

2022
FUTUR PROCHE
laatste creatie

Jan Martens (°1984, België) studeerde aan de Fontys Dansacademie in Tilburg en studeerde in 2006 af aan de opleiding Dans van het Artesis Koninklijk Conservatorium in Antwerpen. Sinds 2010 maakt hij zijn eigen choreografisch werk dat door de jaren heen met steeds groter wordende regelmaat voor nationaal en internationaal publiek gespeeld wordt.

Het werk van Martens wordt gevoed door de overtuiging dat elk lichaam kan communiceren, dat elk lichaam iets te vertellen heeft. Die directe communicatie vertaalt zich in transparante vormen. Zijn werk is een vrijplaats waarin de notie van tijd opnieuw voelbaar wordt en waar er ruimte is voor zowel observatie, emotie als reflectie. Om dat te bereiken creëert hij niet zozeer een eigen bewegingstaal maar vormt en hergebruikt hij bestaande idiomen in een andere samenhang zodat nieuwe ideeën tevoorschijn komen.

In elk nieuw werk tracht hij de relatie tussen publiek en performer te hertekenen.

16-18.02.23**20:30****70'
kapel****17.02**
ontmoeting
met de artiesten

22.23

Playhouse
for Movement

Ik heb het werk van Chojnacka leren kennen toen ik research deed voor mijn productie any attempt will end in crushed bodies and shattered bones, die in 2021 in Avignon in première ging. In dit werk voor 17 dansers is er één muzikale compositie die een paar keer terugkomt: Het Concerto voor klavecimbel en strijkers van de Poolse componist Henryk Gorecki. Er zijn veel opnamen van dit werk gemaakt, maar ik koos uiteindelijk voor de uitvoering door Elisabeth Chojnacka en de London Sinfonietta. Er zijn een paar zaken die maken dat ik me met haar verbonden voel. Ze wordt beschouwd als een meester van het ritme en in haar handen klinkt het klavecimbel soms meer als een percussie-instrument dan als een klavierinstrument. Als danser hou ik van ritme. Ik hou van de complexiteit van verschillende ritmes, en van de wiskunde erachter. Wanneer ik dans heb ik steevast de neiging om het ritme te volgen, nooit de melodie. Ritme biedt ruimte voor herhaling, minimalisme, trance.

Jan Martens

Choreografie, dans:
Jan Martens Sound engineer
documentaire:
Yanna Soentjens Licht:
Elke Verachtert Kostuums:
Cédric Charlier Video, muziek:
volledige lijst videofrag-
menten (© **Archives
INA**) en muziekstukken:
www.grip.house Videomontage:
Sabine Groenewegen Outside eye:
**Marc Vanrunxt, Anne-
Lise Brevers, Rudi
Meulemans**Technische leiding:
Elke Verachtert Productie:
GRIPInternationale spreiding:
**A Propic — Line
Rousseau et Marion
Gauvent**Coproductie:
**DE SINGEL, Les
Hivernales – CDCN
d'Avignon, Julidans
(Amsterdam), C-TAKT
(Limbourg), Perpodium**Redidenties:
**Toneelhuis (Antwerp),
ccBe (Antwerp),
C-TAKT (Limburg), CN
D – Centre national de
la danse (Paris)**Met de financiële
steun van:
**de Vlaamse Overheid,
de Taxshelter van de
Belgische Federale
Overheid, Cronos
Invest**

Om verder te gaan :

<https://www.grip.house/nl>

Op de website van Les Brigittines :

[https://www.brigitines.be/nl/saison-2022-23/
elisabth-get-her-way](https://www.brigitines.be/nl/saison-2022-23/elisabth-get-her-way)

Elisabeth Chojnacka studeerde muziek en klavecimbel in Warschau en vervolgde haar opleiding in Parijs, waar ze in 1962 neerstreek. Ten tijde van de studentenprotesten in 1968 maakte ze kennis met avant-garde componisten als François-Bernard Mâche. Ze ontdekte de weinige – en zelden uitgevoerde – hedendaagse werken voor klavecimbel die niet erg populair waren. Dit zette Chojnacka mee recht. Geïnspireerd door haar talent en doorzettingsvermogen begonnen in de jaren zeventig en tachtig meerdere hedendaagse componisten werk voor klavecimbel te schrijven. De composities werden vaak aan Chojnacka opgedragen; en regelmatig ook door haar in première uitgevoerd.

(Uittreksels uit het presentatiedossier van de show)

Komende evenementen bij Les Brigittines :

28.03-01.04**M - ONDES**

Cie mala hierba · Marielle Morales

LE COMPLIT DU QUOTIDIEN

Dame de Pic/Cie Karine Ponties